

Forslag

til

Lov om skibes bemanning.

Fremsat den 31. oktober 1957 af *handelsministeren*.

§ 1.

Denne lov omfatter ethvert dansk skib eller fartøj, krigsskibe dog undtagne.

§ 2.

I denne lov forstås ved:

1. „Handelsskib“: Ethvert af denne lov omfattet skib, med undtagelse af fiskeskibe og lystfartøjer.
2. „Passagerskib“: Skib, der befordrer eller er indrettet til at befordre flere end 12 passagerer.
3. „Fiskeskib“: Skib, der er forsynet med fiskericertifikat.
4. „Tons“: Registertons brutto som til enhver tid i skibets målebrev angivet.
5. „Hestekraft“ (HK): Den for fremdrivningsmaskineriets hovedmaskine eller hovedmaskiner officielt fastsatte hestekraft. Handelsministeren fastsætter de nærmere regler for ansættelsen af den officielle hestekraft.
6. „Fyr“: Fyrkanaler i ildrørskedler og brændere i vandrørskedler.
7. „Kystfart“: Fart øst for en linie fra Lindesnæs over Helgoland til Cuxhafen og syd for 58° n. br. i Østersøen.
8. „Indskrænket fart“: Kystfart samt fart i Østersøens nordlige del, Den botniske Bugt og Den finske Bugt samt i Nordsøen øst for 3° ø. lg. og syd for 61° n. br. samt fart langs Grønlands kyster.
9. „Nordeuropæisk fart“: Indskrænket fart samt fart i Den engelske Kanal, på De britiske Øer, Irland, Færøerne, Island og Norges kyst nord for 61° n. br.

10. „Europæisk fart“: Fart i europæiske farvande, Middelhavet, Sortehavet og Azovske Hav samt på Marokko, Azorerne, Madeira og Kanariske Øer.

§ 3.

Stk. 1. På ethvert skib eller fartøj skal der være en fører.

Stk. 2. Endvidere skal der om bord være det af hensyn til sikkerhed for menneskeliv på søen og sikring af skibets betryggende drift fornødne mandskab.

H a n d e l s s k i b e .

I. Bemanning.

§ 4.

Stk. 1. På passagerskibe under 20 tons i kystfart skal der som fører være en person, der har duelighedsbevis i sejlads, og som er fyldt 18 år.

Stk. 2. For skibe under 20 tons uden for kystfart kan handelsministeren fastsætte bemanningen.

§ 5.

Stk. 1. På skibe af 20 tons og derover skal der være fører og navigationsofficerer med sønæringsbevis i overensstemmelse med nedenstående skemaer.

Stk. 2. På passagerskibe ikke over 500 tons, der har ret til at befordre over 800 passagerer, eller som har ret til at befordre over 500 passagerer og anvendes i fart af mere end 6 timers varighed, skal der til tjeneste om bord være 2 styrmænd.

Stk. 3. Er der på skibe af 20 tons eller derover, men ikke over 50 tons i kystfart foruden føreren ansat en person til tjeneste på dækket, skal denne have duelighedsbevis i sejlads.

A. PASSAGERSKIBE.

Skibets størrelse i tons	Kystfart	Indskrænket fart	Nordeuropæisk fart	Europæisk fart	Fart på alle have
20 og derover, men ikke over 50	Kystskipper	Sætteskipper af 2. grad Person m. due- lighedsbevis i sejlads			Skibsfører af 2. grad Styrmand af 2. grad
Over 50, men ikke over 100	Kystskipper Person med due- lighedsbevis i sejlads	Sætteskipper af 2. grad Person m. due- lighedsbevis i sejlads			Skibsfører af 2. grad Styrmand af 2. grad
Over 100, men ikke over 250			Skibsfører af 2. grad Styrmand af 2. grad		
Over 250, men ikke over 500	Skibsfører af 2. grad Styrmand af 2. grad		Skibsfører af 2. grad Styrmand af 2. grad Styrmand af 2. grad, dog kun i skibe over 300 tons		
Over 500, men ikke over 1 400	Skibsfører af 1. grad, Styrmand af 1. grad, Styrmand af 2. grad				
Over 1 400	Skibsfører af 1. grad, Styrmand af 1. grad, 2 styrmænd af 2. grad				

B. IKKE-PASSAGERSKIBE

20 og derover, men ikke over 50	Kystskipper	Sætteskipper af 2. grad Person m. due- lighedsbevis i sejlads	Sætteskipper af 1. grad Sætteskipper af 2. grad	Sætteskipper af 1. grad Sætteskipper af 1. grad	
Over 50, men ikke over 100	Kystskipper Person m. due- lighedsbevis i sejlads	Sætteskipper af 2. grad Person m. due- lighedsbevis i sejlads	Sætteskipper af 1. grad Sætteskipper af 2. grad	Sætteskipper af 1. grad Sætteskipper af 1. grad	
Over 100, men ikke over 300	Sætteskipper af 2. grad Person m. due- lighedsbevis i sejlads, i skibe over 150 tons dog sætteskipper af 2. grad		Sætteskipper af 1. grad Sætteskipper af 2. grad	Sætteskipper af 1. grad Sætteskipper af 1. grad	
Over 300, men ikke over 500	Skibsfører af 2. grad Styrmand af 2. grad		Skibsfører af 2. grad Styrmand af 2. grad Sætteskipper af 1. grad		
Over 500, men ikke over 1 400	Skibsfører af 1. grad 2 styrmænd af 2. grad			Skibsfører af 1. grad Styrmand af 1. grad Styrmand af 2. grad	
Over 1 400	Skibsfører af 1. grad, Styrmand af 1. grad, 2 styrmænd af 2. grad				

Stk. 4. På lægttere over 200 tons uden for kystfart skal føreren have bevis som kystskipper.

Stk. 5. I ikke-passagerskibe over 300, men ikke over 500 tons kan der som fører være en sætteskipper af 2. grad, i fart udenfor indskrænket fart dog en sætteskipper af 1. grad. Det er herved en forudsætning, at den pågældende i 60 måneder har ført skibe over 20 tons udenfor kystfart. I sådanne skibe kan den i foranstående skema foreskrevne styrmand af 2. grad erstattes af en sætte-

skipper af 2. grad, i fart udenfor indskrænket fart dog en sætteskipper af 1. grad. Det er herved en forudsætning, at den pågældende opfylder ovenstående fartsbetingelse. Påtegning om de således erhvervede yderligere rettigheder påføres den pågældendes sønæringsbevis.

§ 6.

Stk. 1. På maskindrevne skibe skal der være maskinofficerer med sønæringsbevis i overensstemmelse med nedenstående skemaer.

A. SKIBE MED MASKINE IKKE OVER 500 HK.

a) *Passagerskibe.*

1. *Motor*skibe.

HK	Kystfart	Indskrænket fart	Nordeuropæisk fart	Europæisk fart	Fart på alle have
Ikke over 80	Person med duelighedsbevis i motorpasning (jfr. dog stk. 2)				
Over 80, men ikke over 250	Skibsmaskinist				
Over 250, men ikke over 500	Skibsmaskinmester af 2. grad	Skibsmaskinmester af 2. grad Skibsmaskinist	2 skibsmaskinmestre af 2. grad Skibsmaskinist		

2. *Damp*skibe.

Ikke over 250	Skibsmaskinist		Skibsmaskinmester af 2. grad Skibsmaskinist		
Over 250, men ikke over 500	Skibsmaskinmester af 2. grad	Skibsmaskinmester af 2. grad Skibsmaskinist	2 skibsmaskinmestre af 2. grad Skibsmaskinist		

b) *Ikke-passagerskibe.*

1. *Motor*skibe.

Over 80, men ikke over 250	Person med duelighedsbevis i motorpasning (jfr. dog stk. 2)				
Over 250, men ikke over 400	Skibsmaskinist		2 skibsmaskinister	Skibsmaskinmester af 2. grad 2 skibsmaskinister	
Over 400, men ikke over 500	Skibsmaskinist		2 skibsmaskinister		Skibsmaskinmester af 2. grad 2 skibsmaskinister

2. D a m p s k i b e.

HK	Kystfart	Indskrænket fart	Nordeuropæisk fart	Europæisk fart	Fart på alle have
Ikke over 300	Skibsmaskinist			Skibsmaskinmester af 2. grad. Skibsmaskinist	
Over 300, men ikke over 500	Skibsmaskinist		Skibsmaskinmester af 2. grad Skibsmaskinist		Skibsmaskinmester af 2. grad 2 skibsmaskinister

B. SKIBE MED MASKINE OVER 500 HK.

Over 500, men ikke over 800	Skibsmaskinmester af 1. grad Skibsmaskinmester af 2. grad		Skibsmaskinmester af 1. grad Skibsmaskinmester af 2. grad Maskinassistent	Skibsmaskinchef Skibsmaskinmester af 2. grad Skibsmaskinmester af 3. grad	
Over 800, men ikke over 1 300	Skibsmaskinmester af 1. grad Skibsmaskinmester af 2. grad Maskinassistent		Skibsmaskinchef 2 skibsmaskinmestere af 2. grad		
Over 1 300, men ikke over 2000	Skibsmaskinchef Skibsmaskinmester af 2. grad Maskinassistent	Skibsmaskinchef Skibsmaskinmester af 2. grad Skibsmaskinmester af 3. grad	Skibsmaskinchef 2 skibsmaskinmestere af 2. grad		Skibsmaskinchef Skibsmaskinmester af 1. grad Skibsmaskinmester af 2. grad Maskinassistent
Over 2 000, men ikke over 4 000	Skibsmaskinchef 2 skibsmaskinmestere af 2. grad		Skibsmaskinchef Skibsmaskinmester af 1. grad Skibsmaskinmester af 2. grad	Skibsmaskinchef Skibsmaskinmester af 1. grad Skibsmaskinmester af 2. grad Maskinassistent	Skibsmaskinchef Skibsmaskinmester af 1. grad Skibsmaskinmester af 2. grad 2 maskinassistenter
Over 4 000	Skibsmaskinchef Skibsmaskinmester af 1. grad Skibsmaskinmester af 2. grad Skibsmaskinmester af 3. grad 2 maskinassistenter	Skibsmaskinchef Skibsmaskinmester af 1. grad 2 skibsmaskinmestere af 2. grad 2 maskinassistenter			

Stk. 2. Kan motoren i passagerskibe med motorer ikke over 80 HK og i ikke-passagerskibe med motorer over 80 HK, men ikke over 250 HK ikke betjenes fra styrepladsen, fastsættes motorbetjeningen af handelsministeren.

Stk. 3. På ikke-selvbevægende skibe, hvori der er installeret motor over 250 HK eller dampmaskine, skal der være en skibsmaskinist.

Stk. 4. På dobbeltskruede skibe med maskine over 500 HK skal maskinbesætningen være tilstrækkelig til, at der på hver vagt kan være en medhjælper til tjeneste i maskinen foruden den vagthavende maskinmester.

Stk. 5. For at kunne forrette tjeneste som maskinassistent som omhandlet i foranstående skema skal vedkommende have bestået maskinisteksamen.

Stk. 6. Det kan ved kgl. anordning fastsættes, at maskinchefen på skibe med maskineri over 1 000 HK skal have bestået udvidet maskinmestereksamen.

§ 7.

Stk. 1. På maskindrevne skibe over 400 tons skal der være dæksmandskab i overensstemmelse med nedenstående:

Skibets størrelse i tons	Matroser	Let-matroser	Ungmænd	Dæksdreng	Ialt
Over 400, men ikke over 500	1	1	1	1	4
— 500, — — — 1 000	2	2	2	0	6
— 1 000, — — — 1 500	3	2	1	0	6
— 1 500, — — — 2 000	3	2	1	1	7
— 2 000, — — — 2 500	4	2	1	1	8
— 2 500, — — — 3 500	5	2	1	1	9
— 3 500, — — — 5 000	6	2	1	1	10
— 5 000, — — — 6 500	6	2	2	1	11
— 6 500, — — — 8 000	8	2	1	1	12
— 8 000, — — — 9 500	8	3	1	1	13

For skibe over 9 500 tons forøges antallet af matroser med 1 for hver påbegyndt 1 500 tons.

Stk. 2. Skibe over 400, men ikke over 500 tons, der føres af rederen, er undtaget fra foranstående bemanningsregler.

Stk. 3. På skibe over 2 500 tons skal der være ansat 1 bådsmand; skibsføreren har ret til at udtage bådsmanden, der i øvrigt medregnes i det foreskrevne antal ma-

troser. Bådsmand kræves dog ikke i skibe, hvis køl er lagt før den 11. december 1950, og hvori der ikke forefindes een- eller to-mandskammer for denne.

Stk. 4. Af det foreskrevne antal matroser kan 1 erstattes af en befaren tømmermand.

Stk. 5. Af det i stk. 1 foreskrevne mandskab for skibe over 500 tons kan 1 letmatros erstattes af 2 ungmænd.

Stk. 6. Dersom en til dæksmandskabet hørende sømand er forhyret således, at han også er pligtig at forrette anden tjeneste end dækstjeneste, kan han ikke medregnes til det foreskrevne dæksmandskab.

Stk. 7. Personer, der som lærlinge eller aspiranter er antaget til uddannelse til styrmand, kan normalt ikke medregnes til det foreskrevne dæksmandskab.

§ 8.

Stk. 1. På maskindrevne skibe over 500 tons og med maskine over 500 HK skal der være maskinmandskab i overensstemmelse med nedenstående regler:

a. Kulfyrede dampskibe.

Kulforbrug i tons pr. døgn	Antal fyrbødere
Indtil 3,5.....	1
Over 3,5, men ikke over 7,0	2
— 7,0, — — — 11,0	3
— 11,0, — — — 15,0	4
— 15,0, — — — 19,0	6
— 19,0, — — — 23,0	7
— 23,0, — — — 27,0	8
— 27,0, — — — 31,0	9

For skibe, der har et kulforbrug over 31 tons pr. døgn, forøges antallet af fyrbødere med 1 for hver påbegyndt 4 tons.

Ved beregningen af det forudsatte kulforbrug lægges de af rederiet givne oplysninger til grund; i tvivlstilfælde fastsættes kulforbruget af handelsministeren.

I skibe, hvor der er foreskrevet 6 fyrbødere og derover, kan 1 fyrbøder erstattes af 1 lempere; er der foreskrevet 8 fyrbødere, kan 2 af disse erstattes af 2 lempere, og er der foreskrevet 9 fyrbødere og derover, kan 3 af disse erstattes af 3 lempere.

b. Oliefyrede dampskibe.

Antallet af fyrbødere fastsættes for skibe med ikke over 3 fyr til 2. For skibe med 4, men ikke over 9 fyr fastsættes antallet af fyrbødere til 3, eller hvis maskinens HK overstiger 1 000 til 4. I skibe med over 9 fyr fastsættes antallet af fyrbødere af ministeren.

c. Motorskibe.

Motorens HK	Antal motor-mænd
Over 500, men ikke over 1 000	1
— 1 000, — — — 2 000	2
— 2 000, — — — 4 000	3
— 4 000.....	4

Stk. 2. I ethvert dampskib, der anvendes uden for kystfart, skal der være ansat mindst 3 fyrbødere.

Stk. 3. I skibe, for hvilke der er foreskrevet 3 fyrbødere henholdsvis motormænd eller derover, skal der blandt disse udtages en donkeymand. Nærværende bestemmelse gælder ikke for tankskibe.

II. Søneringsbeviser m. v.

§ 9.

Til erhvervelse af duelighedsbevis i sejladskræves:

- at vedkommende har bestået en af handelsministeren fastsat duelighedsprøve i sejladsk;
- at han har bestået en af ministeren fastsat synsprøve.

§ 10.

Til erhvervelse af bevis som kystskipper kræves:

- at vedkommende efter det fyldte 15. år i 36 måneder har gjort dækstjeneste i søgående skibe, hvoraf 12 måneder i skibe mellem 20 og 200 tons.
- at han har bestået kystskippereksamen;
- at han har indfødsret;
- at han er fyldt 23 år;
- at han har bestået en af handelsministeren fastsat synsprøve.

§ 11.

Til erhvervelse af bevis som sætteskipper af 2. grad kræves:

- at vedkommende efter det fyldte 15. år i 36 måneder har gjort dækstjeneste i søgående skibe, hvoraf 12 måneder i skibe mellem 20 og 500 tons og 6 måneder i skibe uden for kystfart.
- at han har bestået sætteskippereksamen af 2. grad;
- at han har indfødsret;
- at han er fyldt 23 år;
- at han har bestået en af handelsministeren fastsat synsprøve.

§ 12.

Til erhvervelse af bevis som sætteskipper af 1. grad kræves:

- at vedkommende efter det fyldte 15. år i 42 måneder har gjort dækstjeneste i søgående skibe, heraf 12 måneder i skibe mellem 20 og 500 tons, 6 måneder i skibe uden for kystfart og 6 måneder som matros.
- at han har bestået sætteskippereksamen af 1. grad;
- at han har indfødsret;
- at han er fyldt 23 år;
- at han har bestået en af handelsministeren fastsat synsprøve.

§ 13.

Til erhvervelse af bevis som styrmand af 2. grad kræves:

- at vedkommende efter det fyldte 15. år har gjort dækstjeneste eller tjeneste som styrmandslærling eller -aspirant i skibe af 20 tons eller derover i 46½ måned, hvoraf dels 24 måneder i skibe uden for indskrænket fart og heraf 6 måneder som matros, dels 4½ måned i et af handelsministeren godkendt skoleskib;
- at han har bestået styrmandseksamen;
- at han har bestået en af ministeren fastsat synsprøve.

§ 14.

Stk. 1. Til erhvervelse af bevis som styrmand af 1. grad kræves, at vedkommende foruden at opfylde de i § 13 fastsatte betingelser har bestået skibsførereksamen.

Stk. 2. En søofficer af linien, der har bestået afgangsprøven ved søværnets officersskole og har gjort dækstjeneste i søgående skibe i 48 måneder, har ret til at erhverve bevis som styrmand af 1. grad, når han i øvrigt opfylder den i § 13, litra c, fastsatte betingelse.

§ 15.

Stk. 1. Til erhvervelse af bevis som skibsfører af 2. grad kræves:

- a. at vedkommende har bestået styrmands-eksamen;
- b. at han under forhold, hvor bevis som styrmand af 2. grad kræves, har gjort tjeneste
 - 1) i 24 måneder, hvoraf 12 måneder som 1. eller enestyrmand, eller
 - 2) i 60 måneder, hvoraf 36 måneder som 2. styrmand i skibe over 1 400 tons, eller
 - 3) i tilsvarende stillinger i udenlandske skibe;
- c. at han har indfødsret;
- d. at han er fyldt 25 år;
- e. at han har bestået en af handelsministeren fastsat synsprøve.

Stk. 2. 12 måneders sejlads i søværnet kan for søløjtnanter af reserven (navigationslinien) medregnes under den i stk. 1, litra b, udkrævede sejlads som styrmand, dog ikke som 1. eller enestyrmand.

§ 16.

Stk. 1. Til erhvervelse af bevis som skibsfører af 1. grad kræves:

- a. at vedkommende har bestået skibsførereksamen;
- b. at han har gjort tjeneste
 - 1) i 24 måneder under forhold, hvor bevis som skibsfører af 2. grad kræves, eller
 - 2) under forhold, hvor bevis som styrmand af 2. grad kræves, enten i 24 måneder, hvoraf 12 måneder som 1. eller enestyrmand i skibe over 300 tons, eller i 60 måneder, hvoraf 36 måneder som 2. styrmand i skibe over 1 400 tons, eller
 - 3) i tilsvarende stillinger i udenlandske skibe;

- c. at han har indfødsret;
- d. at han er fyldt 25 år;
- e. at han har bestået en af handelsministeren fastsat synsprøve.

Stk. 2. En søofficer af linien, der efter at have opfyldt betingelserne for erhvervelse af bevis som styrmand af 1. grad, jfr. § 14, stk. 2, har faret til søs i 12 måneder som officer i søværnet eller som styrmand samt i 12 måneder som 1. eller enestyrmand i skibe over 300 tons, eller i 60 måneder som styrmand, heraf 36 måneder som 2. styrmand, har ret til at erhverve bevis som skibsfører af 1. grad, når han i øvrigt opfylder de foran under litra c—e fastsatte betingelser.

Stk. 3. 12 måneders sejlads i søværnet kan for søløjtnanter af reserven (navigationslinien) medregnes under den i stk. 1, litra b, udkrævede sejlads som styrmand, dog ikke som 1. eller enestyrmand.

§ 17.

Til erhvervelse af duelighedsbevis i motorpasning kræves:

- a. at vedkommende har faret til søs i 6 måneder;
- b. at han er fyldt 18 år;
- c. at han derefter har bestået en af handelsministeren fastsat duelighedsprøve i motorpasning.

§ 18.

Til erhvervelse af bevis som skibsmaskinist kræves:

- a. at vedkommende har bestået maskinist-eksamen;
- b. at han har gjort maskintjeneste i søgående damp- eller motorskibe i 12 måneder.

§ 19.

Til erhvervelse af bevis som skibsmaskinmester af 3. grad kræves:

- a. at vedkommende har bestået maskinmestereksamen;
- b. at han har gjort maskintjeneste i søgående damp- eller motorskibe i 12 måneder.

§ 20.

Til erhvervelse af bevis som skibsmaskinmester af 2. grad kræves:

- a. at vedkommende har bestået maskinmestereksamen;
- b. at han har gjort maskintjeneste i søgående damp- eller motorskibe i 24 måneder, hvoraf 18 måneder ved maskin-anlæg over 100 HK.

§ 21.

Til erhvervelse af bevis som skibsmaskinmester af 1. grad kræves:

- a. at vedkommende efter erhvervelse af bevis som skibsmaskinmester af 2. grad har sejlet i 12 måneder i stilling, hvor sådant bevis kræves, eller i tilsvarende stilling i udenlandske skibe;
- b. at han er fyldt 25 år.

§ 22.

Til erhvervelse af bevis som skibsmaskinchef kræves, at vedkommende efter erhvervelse af bevis som skibsmaskinmester af 2. grad har sejlet i 24 måneder i stilling, hvor sådant bevis kræves, eller i tilsvarende stilling i udenlandske skibe.

§ 23.

Stk. 1. De i §§ 18—22 omhandlede sønæringsbeviser giver ret til at gøre tjeneste såvel i dampskibe som i motorskibe, såfremt den pågældende har gjort maskintjeneste i 6 måneder i dampskibe med maskine over 100 HK og 6 måneder i motorskibe. Har den pågældende ikke 6 måneders tjeneste i enten damp- eller motorskibe, gives der beviset påtegning om, at det alene kan anvendes til tjeneste i henholdsvis motorskibe eller dampskibe.

Stk. 2. Tjeneste i motorskib med hjælpekedelanlæg med 180 m² hedeplade og derover anses tillige som tjeneste i dampskib.

§ 24.

For at kunne udmønstres som ungmand, letmatros, matros, bådsmand eller befaren tømmermand skal vedkommende opfylde nedenstående betingelser:

- a. En ungmand skal være fyldt 16 år og have faret til søs i 12 måneder.
- b. En letmatros skal være fyldt 17 år og opfyldte de under a. omhandlede betingelser og derefter have faret til søs som ungmand i 12 måneder.
- c. En matros skal være fyldt 18 år og opfyldte de under b. omhandlede betingelser og derefter have faret til søs som letmatros i 12 måneder.
- d. En bådsmand skal være fyldt 25 år og have faret til søs som matros i 24 måneder.
- e. En befaren tømmermand skal enten opfylde betingelserne under c. eller have faret til søs i 18 måneder efter udstået læretid som tømrer.

§ 25.

For at kunne udmønstres som fyrbøder, motormand eller donkeymand skal vedkommende opfylde nedenstående betingelser:

- a. En fyrbøder eller motormand skal være fyldt 19 år og have gjort tjeneste ved maskinen eller på fyrpladsen i skibe i 12 måneder. Tjeneste som kullempere anses som tjeneste på fyrpladsen.
- b. En donkeymand skal være fyldt 23 år og have gjort tjeneste ved maskinen i skibe i 36 måneder, hvoraf 12 måneder som fyrbøder eller motormand.

F i s k e s k i b e.

I. Bemanning.

§ 26.

På fiskeskibe af 20 tons og derover skal der være fører og bedstemænd med sønæringsbevis i overensstemmelse med nedenstående skema:

F. t. l. om skibes bemanning.

Skibets størrelse i tons	Fart øst for 4° v. lg. og syd for 61° n. br. samt fart på Fær- øerne og Færø Banke	Atlantehavet nord for 35° n. br.		Fart på alle have
		Øst for 30° v. lg. samt i den til- grænsende del af Ishavet	Vest for 30° v. lg. samt den tilgrænsende del af Ishavet	
20 og derover, men ikke over 50	Fiskeskipper af 3. grad Bedstemand med duelighedsbevis i sejlads	Fiskeskipper af 2. grad Bedstemand med bestået kyst- skippereksamen	Fiskeskipper af 1. grad Bedstemand med bestået sætte- skippereksamen af 2. grad	Fiskeskipper af 1. grad Bedstemand med bestået sætte- skippereksamen af 1. grad
Over 50, men ikke over 500	Fiskeskipper af 3. grad Bedstemand med bestået kyst- skippereksamen	Fiskeskipper af 2. grad Bedstemand med bestået kyst- skippereksamen	Fiskeskipper af 1. grad Bedstemand med bestået sætte- skippereksamen af 2. grad	Fiskeskipper af 1. grad Bedstemand med bestået sætte- skippereksamen af 1. grad
Over 500	Fiskeskipper af 2. grad 2 bedstemænd med bestået kystskippereksamen		Fiskeskipper af 1. grad Bedstemand med bestået sætte- skippereksamen af 2. grad Bedstemand med bestået kyst- skippereksamen	Fiskeskipper af 1. grad Bedstemand med bestået sætte- skippereksamen af 1. grad Bedstemand med bestået sætte- skippereksamen af 2. grad

§ 27.

For betjeningen af maskinen i fiskeskibe gælder bestemmelserne i § 6, dog således at der, hvor disse bestemmelser foreskriver, at der i skibe med maskine ikke over 500 HK skal være en skibsmaskinmester af 2. grad, i stedet kan være en skibsmaskinist, der har gjort tjeneste i 12 måneder som sådan.

II. Søneringsbeviser.

§ 28.

Til erhvervelse af bevis som fiskeskipper af 3. grad kræves:

- at vedkommende efter det fyldte 15. år i 24 måneder har gjort tjeneste i søgående fiskeskibe, hvoraf 12 måneder i fiskeskibe over 7 tons;
- at han har bestået kystskippereksamen;
- at han har indfødsret;

24 Fremsatte lovforslag (undt. finans- og tillægsbev.lovforslag).

- at han er fyldt 21 år;
- at han har bestået en af handelsministeren fastsat synsprøve.

§ 29.

Til erhvervelse af bevis som fiskeskipper af 2. grad kræves:

- at vedkommende efter det fyldte 15. år i 36 måneder har gjort tjeneste i søgående fiskeskibe, hvoraf 12 måneder i fiskeskibe over 15 tons;
- at han har bestået sætteskippereksamen af 2. grad;
- at han har indfødsret;
- at han er fyldt 21 år;
- at han har bestået en af handelsministeren fastsat synsprøve.

§ 30.

Til erhvervelse af bevis som fiskeskipper af 1. grad kræves, at vedkommende ud-

over at opfylde de i § 29, litra a, c og e fastsatte betingelser, har bestået sætteskippereksamen af 1. grad og er fyldt 25 år.

Lystfartøjer.

I. Bemanning.

§ 31.

På lystfartøjer af 20 tons og derover, men ikke over 100 tons skal der være fører og bedstemand med sønæringsbevis i overensstemmelse med nedenstående skema.

Kystfart	Yachtskipper af 3. grad
Nordeuropæisk fart, dog ikke fart på Island	Yachtskipper af 3. grad Bedstemand med due- lighedsbevis i sejlads
Europæisk fart	Yachtskipper af 2. grad Yachtskipper af 3. grad
Fart på alle have	Yachtskipper af 1. grad Yachtskipper af 3. grad

§ 32

Stk. 1. Ved regler, der fastsættes af handelsministeren kan det bestemmes, at retten til at føre lystfartøj under 20 tons betinges af, at vedkommende godtgør at have fornøden synsevne og kendskab til de internationale søvejsregler.

Stk. 2. For lystfartøj over 100 tons fastsætter ministeren bemanningen.

§ 33.

For betjeningen af maskinen i lystfartøjer af 20 tons og derover gælder de i § 6 for ikke-passagerskibe givne regler. For maskindrevne lystfartøjer under 20 tons kan handelsministeren, såfremt forholdene gør det påkrævet, fastsætte den fornødne maskinbetjening.

II. Søneringsbeviser.

§ 34.

Stk. 1. Til erhvervelse af bevis som yachtskipper af 3. grad kræves:

- at vedkommende har bestået kystskippereksamen;
- at han efter det fyldte 16. år i 24 måneder enten har været ejer eller bruger af lystfartøj eller aktivt medlem af en af handelsministeren anerkendt motorbåds- eller sejlklub og desuden har bestået den i § 9 omhandlede duelighedsprøve i sejlads;
- at han er fyldt 21 år; og
- at han har bestået en af ministeren fastsat synsprøve.

Stk. 2. Til erhvervelse af bevis som yachtskipper af 2. grad og som yachtskipper af 1. grad kræves, at vedkommende udover at opfylde de ovenfor under litra b—d fastsatte betingelser har bestået henholdsvis sætteskippereksamen af 2. grad og af 1. grad.

Almindelige bestemmelser.

§ 35.

Den, der har gennemgået et kursus på en godkendt sømandsskole, anses for at have erhvervet 3 måneder af den i §§ 10, litra a, 11, litra a, 12, litra a, 13, litra a, 14, stk. 2, 24, litra a, 28, litra a, og 29, litra a, krævede samlede fartstid.

§ 36.

Stk. 1. De i denne lov omhandlede sønæringsbeviser udstedes uden betaling og affattes efter forskrifter givet af handelsministeren. Den, der erhverver bevis af højere grad, afleverer tidligere erhvervet bevis af lavere grad.

Stk. 2. De i §§ 9 og 17 omhandlede duelighedsbeviser udstedes af den, for hvem duelighedsprøve er aflagt.

Stk. 3. De øvrige beviser udstedes i København af magistraten og uden for København af politimesteren. Endvidere kan beviserne udstedes af henholdsvis navigationsdirektøren og direktøren for maskinmesteruddannelsen.

Stk. 4. Klage over en af de bevisudstedende myndigheder truffet beslutning rettes til handelsministeren, hvis afgørelse kan indbringes for domstolene. Sagerne behandles i København ved Sø- og Handelsretten, uden for København ved søretten.

§ 37.

Stk. 1. Den, der har bevis som styrmand, og som opfylder de i § 12, litra c og d, fastsatte betingelser, anses tillige at have bevis som sætteskipper af 1. grad.

Stk. 2. Den, der har bevis som sætteskipper af 1. grad, anses tillige at have bevis som fiskeskipper af 1. grad og bevis som yachtskipper af 1. grad.

Stk. 3. Den, der har bevis som sætteskipper af 2. grad, anses tillige at have bevis som fiskeskipper af 2. grad og bevis som yachtskipper af 2. grad.

Stk. 4. Den, der har bevis som kystskipper, anses tillige at have bevis som fiskeskipper af 3. grad og bevis som yachtskipper af 3. grad.

Stk. 5. Når der om bord ansættes nogen styrmand (bedstemand) eller maskinmester udover det i denne lov fastsatte antal, skal den pågældende ordentligvis være i besiddelse af sønæringsbevis af mindst samme grad som anordnet for den laveste af de for skibet ved loven foreskrevne stillinger henholdsvis for styrmænd og maskinmestre.

§ 38.

Stk. 1. Et sønæringsbevis kan fratages indehaveren, såfremt det på grund af indehaverens sjælelige eller legemlige tilstand af hensyn til det almene vel skønnes uforvarligt vedblivende at lade den pågældende udøve de ham ved beviset tillagte rettigheder. Den pågældende skal opfordres til overfor handelsministeren at erklære, om han underkaster sig dennes afgørelse eller ønsker sagen afgjort ved dom. Afgives sådan erklæring ikke inden 14 dage, foranlediger ministeren retssag anlagt mod den pågældende i den borgerlige retsplejes former.

Stk. 2. Handelsministeren kan efter ansøgning tilbagegive en person et frataget sønæringsbevis, såfremt de omstændigheder, der har begrundet fratagelsen, ikke længere findes at være tilstede. Dersom ministeren afslår ansøgningen, kan vedkommende begære denne afgørelse prøvet ved domstolene, hvis der er forløbet mindst et år, efter at der er truffet endelig bestemmelse om bevisets fratagelse, og mindst et år, efter at generhvervelse senest er nægtet ham ved dom. Det er en betingelse for afgørelsens prøvelse ved domstolene, at den pågældende fremsætter begæring herom

overfor ministeren inden 3 uger fra det tidspunkt, da han ved forkyndelse eller anbefalet brev er blevet gjort bekendt med afgørelsen. Ministeren foranlediger herefter retssag anlagt mod vedkommende i den borgerlige retsplejes former. Sager af den i nærværende paragraf omhandlede art behandles i København ved Sø- og Handelsretten, uden for København ved søretten.

Stk. 3. Den til beviserne som kystskipper, sætteskipper af 1. og 2. grad og skibsfører af 1. og 2. grad samt fiskeskipper af 1., 2. og 3. grad knyttede ret til at være fører af skib fortabes, når indehaveren mister indfødsret; ministeren kan dog under særlige omstændigheder gøre undtagelse fra denne bestemmelse. Opnår den pågældende påny indfødsret, skal retten til at føre skib dermed anses for generhvervet.

Stk. 4. Når indehaveren af et sønæringsbevis ved dom frakendes dette, eller de dertil knyttede rettigheder helt eller delvis fortabes, skal beviset i overensstemmelse med de derom i søloven og sømandsloven indeholdte forskrifter snarest tilstilles handelsministeriet, der træffer de i den anledning fornødne foranstaltninger.

§ 39.

Hvis et skib udenfor dansk havn mister nogen del af den foreskrevne besætning som følge af sygdom, død, rømning eller andre skibsføreren eller rederiet utilregnelige årsager, skal bestemmelserne i denne lov ikke være til hinder for, at skibsføreren under fornøden hensyntagen til skibets sødygtighed kan fortsætte rejsen; besætningen skal dog snarest gørligt kompletteres. Skibsføreren skal om forholdet indføre fornøden bemærkning i skibsdagbogen eller, hvor skibsdagbog ikke føres, i tilsynsbogen.

§ 40.

Stk. 1. Handelsministeren kan under hensyntagen til foreliggende særlige omstændigheder foretage afvigelser fra de i denne lov indeholdte bemandingsregler. Søfartens Fællesråd skal have lejlighed til at udtale sig om, hvilke retningslinier der herved bør følges. Ministeren kan endvidere under særlige omstændigheder tillade, at en person, der ikke er i besiddelse af det til den pågældende stilling svarende sønæringsbevis, anvendes i sådan stilling, dog kun for en enkelt rejse

eller for et bestemt tidsrum af ikke over 6 måneder. Endelig kan ministeren foretage afvigelser fra bestemmelserne i §§ 5 og 6, for så vidt angår skibe, der anvendes i rutefart af ikke over 4 timers varighed, og for hvilke navigations- og maskinofficerernes tjeneste er tilrettelagt således, at hensynet til sikkerhed for menneskeliv på søen og sikring af skibets betryggende drift er fyldestgjort.

Stk. 2. Ministeren kan under særlige omstændigheder tillade udstedelse af sønæringsbevis, uanset at de for erhvervelse af det pågældende bevis fastsatte krav ikke fuldtud er opfyldt. Fritagelse for opfyldelse af eksamens- og fartskrav kan dog kun gives, forsåvidt den pågældende skønnes på anden måde at have forskaffet sig tilstrækkelig teoretisk og praktisk uddannelse, og fritagelse for opfyldelse af krav om indfødsret kun efter forud indhentet erklæring fra Søfartens Fællesråd.

Stk. 3. Ministeren kan efter samråd med ministeren for Grønland fastsætte lempelser i de i denne lov indeholdte bemandingsbestemmelser, for så vidt angår skibe, der udelukkende anvendes i fart langs Grønlands kyster eller til fiskeri ud fra Grønland, hvorhos ministeren for Grønland er bemyndiget til efter samråd med handelsministeren at tillempe de i loven indeholdte administrative og processuelle forskrifter efter de i Grønland på disse områder gældende regler.

§ 41.

Tvistigheder vedrørende et skibs bemanning kan indbringes for Søfartens Fællesråd, der efter foretagen undersøgelse afgiver indstilling til handelsministeriet.

§ 42.

Ved kgl. anordning fastsættes, under hvilke betingelser uddannelse og tjeneste i søværnet kan danne grundlag for erhvervelse af de i denne lov omhandlede sønæringsbeviser, bortset fra de i §§ 14 og 16 omhandlede beviser som henholdsvis styrmand af 1. grad og skibsfører af 1. grad.

§ 43.

Under forudsætning af gensidighed kan Kongen efter overenskomst med Finland, Island, Norge og Sverige fastsætte, at per-

soner med gyldig sønæringsadkomst i et af de nævnte lande er berettiget til at gøre tjeneste i danske skibe i tilsvarende stilling, som hans sønæringsadkomst giver ham adgang til.

§ 44.

Stk. 1. Når danske skibe ud- og indklareres eller sættes i fart, påhviler det vedkommende myndigheder at påse overholdelsen af de i denne lov foreskrevne regler efter de anvisninger, som derom gives af handelsministeren og i det omfang, ministeren nærmere bestemmer.

Stk. 2. Overtrædelse af denne lov eller de i dens medfør udstedte forskrifter straffes med bøde.

Stk. 3. I København hører sagerne under Sø- og Handelsretten, uden for København under søretten.

§ 45.

Stk. 1. Denne lov træder i kraft den 1. april 1958 dog således, at de i loven indeholdte bemandingsbestemmelser først finder anvendelse på det enkelte skib fra det tidspunkt, da det første gang efter lovens ikrafttræden afgår fra dansk havn eller red, dog senest 6 måneder efter lovens ikrafttræden. I tiden indtil lovens bestemmelser kan træde i kraft for det enkelte skib, gælder de hidtidige bestemmelser.

Stk. 2. Samtidig ophæves lov nr. 50 af 28. februar 1916, lov nr. 201 af 1. april 1919, lov nr. 73 af 31. marts 1928, lov nr. 476 af 11. december 1950, samt § 7, sidste stk., i lov nr. 231 af 7. juni 1952 om sømandsuddannelse.

§ 46.

Denne lov gælder ikke for Færøerne.

Midlertidige bestemmelser.

§ 47.

Stk. 1. De forinden ikrafttrædelsen af sønæringsloven af 28. februar 1916 erhvervede sønæringsbeviser hjemler deres indehavere samme ret som hidtil.

Stk. 2. Handelsministeren bemyndiges til at fastsætte vilkår, hvorunder indehavere af sønæringsbeviser som de i det foregående stykke omhandlede opnår adgang til at erhverve lige ret med indehaverne af de i nærværende lov omhandlede beviser.

Stk. 3. De i henhold til sønæringsloven af 28. februar 1916 med senere ændringer erhvervede sønæringsbeviser anses at svare til de i nærværende lov omhandlede som nedenfor angivet:

Bevis som	Svarer til bevis som
Kystskipper.....	kystskipper
Sætteskipper.....	sætteskipper
	af 2. grad
Skibsfører.....	skibsfører af 1. grad
Styrmand.....	styrmand af 1. grad
Maskinpasser.....	skibsmaskinist
Motorpasser.....	skibsmaskinist
Undermester.....	skibsmaskinmester
	af 3. grad
Maskinmester af 2. klasse ...	skibsmaskinmester
	af 1. grad
Maskinmester af 1. klasse ...	skibsmaskinchef
Fiskeskipper af 2. klasse ...	fiskeskipper
	af 3. grad
Fiskeskipper af 1. klasse ...	fiskeskipper
	af 2. grad
Lystsejler.....	yachtskipper
	af 3. grad

Stk. 4. Den, der har fået den i § 9 i sønæringsloven af 28. februar 1916 med senere ændringer omhandlede påtegning på sit bevis som styrmand, anses at have bevis som skibsfører af 2. grad.

Stk. 5. Den, der har fået den i § 18 i sønæringsloven af 28. februar 1916 med senere ændringer omhandlede påtegning på sit bevis som fiskeskipper af 1. klasse, anses at have bevis som fiskeskipper af 1. grad.

Stk. 6. Bevis som motorpasser giver ikke ret til at gøre tjeneste i dampskib under forhold, hvor bevis som skibsmaskinist kræves.

Stk. 7. Ministeren kan tillade en person, der ikke er i besiddelse af sønæringsbevis, men som på fyldestgørende måde godtgør, at han forinden denne lovs ikrafttræden lovligt har gjort tjeneste under forhold, hvor der nu udkræves sådant bevis, fremdeles at gøre sådan tjeneste.

§ 48.

Stk. 1. Indtil udgangen af året 1968 ligestilles eksaminer aflagt i henhold til lov om navigationsundervisningen af 28. februar 1916 med senere ændringer eller til lov af 19. marts 1930 om eksaminer for skibsmaskinister m. m. med de eksaminer, der i henhold til nærværende lov kræves til erhvervelse af de enkelte sønæringsbeviser som nedenfor angivet:

	ligestilles med
Kystskipperprøven.....	kystskippereksamen
Sætteskipperprøven.....	sætteskippereksamen
	af 2. grad
Styrmandseksamen.....	styrmandseksamen
Skibsførereksamen.....	skibsførereksamen
Den udvidede fiskeskipperprøve.....	sætteskippereksamen
	af 1. grad
Maskinpasserprøven.....	maskinisteksamen
Motorpasserprøven.....	maskinisteksamen
Den almindelige maskinisteksamen.....	maskinmestereksamen
Den udvidede maskinisteksamen.....	udvidet maskinmestereksamen

Stk. 2. Den, der har bestået motorpasserprøven, vil dog kun kunne erhverve bevis som skibsmaskinist, såfremt han godtgør at have arbejdet mindst 24 måneder på et smede- eller maskinværksted samt enten at have deltaet i mindst 3 måneder i betjening af motor eller ved attest fra indehaveren af et godkendt maskinværksted, som forfærdiger motorer, godtgør, at han besidder fornødent kendskab til motorbetjening. Et i henhold til denne bestemmelse erhvervet bevis som skibsmaskinist giver alene ret til at gøre tjeneste om bord i motorskib.

§ 49

For de sejlskibe med hjælpemotor, der ved nærværende lovs ikrafttræden er indført i skibsregistret, kan der ikke stilles større krav til bemanning end efter den lovgivning, der er ophævet ved § 45.

Bemærkninger til lovforslaget.

Lovforslaget har været fremsat i folketinget 1956-57, men nåede ikke at blive færdigbehandlet, se Folketingstidende 1956-57, sp. 472-477 og 768-796, tillæg A, sp. 161-192 og tillæg B, sp. 513-514.

Det nu fremsatte lovforslag er med undtagelse af de ændringer, for hvilke der er redegjort nedenfor, identisk med det fornævnte under 25. oktober 1956 fremsatte, idet dog betegnelserne ministeriet, henholdsvis ministeren, for handel, industri og søfart overalt er ændret til handelsministeriet, henholdsvis handelsministeren, jfr. statsministeriets bekendtgørelse nr. 176 af 20. juni 1957.

Til § 2.

I nr. 4 er definitionen af, hvad der i loven skal forstås ved „Tons“, ændret til: „Registertons brutto som til enhver tid i skibets målebrev angivet“.

Ved denne definition ændres den på ministeriets cirkulære af 14. juli 1933 til mønstringsbestyrerne hvilende praksis, hvorefter et skibs tonnage med åbent shelterdæk skal lægges til grund ved beregningen af dæksmandskabets størrelse, uanset om skibet sejler med åbent eller lukket shelterdæk. Den nye praksis er i overensstemmelse med reglerne i en række andre søfartslande.

Til § 5.

Det foreslås, at tonnagegrænsen for sætteskipperes ret til at føre skib ændres til 300 t, og at sætteskipperne, der har ført skib i 60 måneder uden for kystfart, får adgang til at føre skib indtil 500 t. Herved imødekommes et fra småskibsfarten fremsat ønske om yderligere rettigheder for sætteskipperne, og der er ved forslaget taget hensyn til den forbedring af sætteskippernes uddannelse, der vil blive en følge af bestemmelserne i det samtidig fremsatte lovforslag om nautiske eksaminer. I over-

ensstemmelse med forslaget om øgede rettigheder for sætteskipperne foreslås tonnagegrænsen i §§ 11 a. og 12 a. ændret fra 200 til 500.

Til § 7.

Som nyt stk. 7 foreslås indsat en bestemmelse om, at personer, der som lærlinge eller aspiranter er antaget til uddannelse til styrmænd, normalt ikke kan medregnes til det foreskrevne dæksmandskab. Den foreslåede bestemmelse skyldes, at aspiranter fortrinsvis er antaget med deres uddannelse for øje og derved ikke kan påregnes at være til rådighed i fuld udstrækning til det for dæksmandskabet sædvanlige arbejde om bord. Bestemmelsen udelukker dog ikke, at skibsføreren, når forholdene gør det påkrævet, kan lade en aspirant midlertidigt indgå i den foreskrevne dæksbesætning, f. eks. hvor afgang har fundet sted og andet mandskab ikke kan skaffes.

Til § 40.

I overensstemmelse med de af handelsministeren over for det folketingsudvalg, der i folketingssamlingen 1956-57 behandlede det tilsvarende lovforslag, fremsatte ændringsforslag er der efter henstilling fra ministeriet for offentlige arbejder til § 40, stk. 1, føjet en bestemmelse om, at de i lovforslagets §§ 5 og 6 indeholdte bestemmelser, for så vidt angår skibe i rutefart af kortere varighed, kan fraviges, ligesom der efter henstilling fra ministeriet for Grønland som § 40, stk. 3, er indsat en bestemmelse, der giver adgang til at fastsætte særlige lempelser for Grønland.

Til § 45.

Tidspunktet for lovens ikrafttræden foreslås ændret til 1. april 1958.